గోలకొండ పత్రిక

ప్రతి బుధవారము శనివారము ప్రకటింపబడును.

REGISTERED No N 45 — హైదరాబాదు—దక్కన్. — REGISTERED No M 2185

సంపుటము ౨ } ప్రభవ సంవత్సర వైశాఖ శు॥ ౧౩ శనివారము (౧౪ మే ౧౯౨౭) { సంచిక ౩

కళావంతుల సంస్కరణము

(ఒక విలేఖరి)

నిజాం రాష్ట్రములలోని కళావంతుల తెగవర్గ్య వివాహముల సంస్కరింపవలెనని [illegible] గాంచి సుప్రసిద్ధ ప్రజాహిత కార్యదక్షులగు శ్రీయుత శ్యామరావుగారు సుమారు ౫ వత్సరముల క్రింద సికింద్రాబాదునందు సంస్కరణ కార్యమారంభించిరి. వీరు వారి కొలది మాసములకు శ్రీమతి యామినీపూర్ణతిలకమ్మగారిచే ఆహ్వానింపబడి వారి యుపన్యాసములు నగరమునందు జరుపబడెను. కార్యకర్తలగు శ్యామరావుగారు ఆ ఉపకులములోని [illegible] కలకు వారి తల్లుల ప్రోత్సహించి వివాహము చేయించిరి. ఇద్దరు బాలికల వివాహము ఈనెలలో ౧౯ మేనాడు జరుగనున్నవి. మరి మూడు వివాహములు జరుప ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. బ్రిటిషు ఆంధ్రదేశమున కళావంతుల సంస్కరణములకై అవిశ్రాంతముగ పాటుపడుచున్న దేశసేవకులు శ్రీయుతులు [illegible] సుబ్బయ్య [illegible] గారు ఇచ్చటికి శ్రీ శ్యామరావుగారి వలన ఆహూతులయినారు. [illegible] ప్రాంతమున గారిచ్చటకి వచ్చి, సికింద్రాబాదు హైదరాబాదులందు స్వసంఘోద్ధరణమునకై యుపన్యాసముల వలనను, ఇతర మార్గముల వలనను యత్నించుచున్నారు. శ్రీ శ్యామరావుగారప్పుడే [illegible] నగర వీధులలోనికేగి గృహములలో కొంత ప్రచారము నారంభించినారు. ఈ పవిత్ర కార్యమునందు మానవ సేవాసంఘ కార్యదర్శిగారగు శ్రీయుత [illegible] గారును, గుంటూరు జిల్లా వాస్తవ్యులగు ఉపాధ్యాయ [illegible] సికింద్రాబాదున నున్న వారును [illegible] శ్రీ శ్యామరావుగారికి తోడ్పడుచున్నారు [illegible] చున్నారు. శ్రీ శ్యామరావుగారీ సంస్కరణోద్యమము న గ్రామ గ్రామమునకు వ్యాపింప చేయదలచి యున్నారు. కాని ధనాభావముచేతను, [illegible] ఎక్కువ పని చేయ వీలులేక యున్నది. ఇప్పుడు, శ్యామరావుగారి కృషిఫలితముగా సికింద్రాబాదునందున్న భోగము వేశ్యలన్నియు ఆగిపోయినవి. ఇది ఎంతయు ప్రశంసార్హము. శ్యామరావుగారి వంటి కార్యకర్తలు ఎందరో కావలసియున్నారు.

మానవశరీరము రంగుల ప్రయోజనము

(బి. ఎన్. శర్మగారు బి. ఏ.)

మానవుని శరీరమునకు మనస్సునకు రంగులతో [illegible] సంబంధమున్నదనియు, రంగులు [illegible] కలిగించుచున్న [illegible] యొక్క ప్రభావము. శరీరమును మనస్సును [illegible] గులు ముఖ్యమైనవి. [illegible] రంగుటద్దముల క్రింద [illegible] కం [illegible] నుంచి [illegible] రంగులు [illegible] కలిసి [illegible] తిరిగి [illegible] ధూరశ్చక్ర [illegible] క్రింద నుంచిన [illegible] ప్రాణముల [illegible] రంగులే [illegible] క్రింద కలిసి [illegible] పురుగులు [illegible] క్రింద [illegible] ఈ మార్పు [illegible] సింధూర [illegible].

ఇవన్నియు [illegible] పట్టణమున రంగుల ప్రయోగ [illegible] విశేషముగ [illegible] యుటకొక ప్రయోగము [illegible] ప్రత్యేకకర్మములు, ఎక్కువ యాధారముగ కిరణములు లోపలికి ప్రసరించుటకు అవసరముపడినది. కొన్ని [illegible] ఇతర రంగులను వ్యాపించు [illegible] యాకొరకు [illegible] పిల్లలకు [illegible] కాయుల [illegible] (Pink) యద్దముల కమర్చిన [illegible] ప్రసరింపగా వారి [illegible] వ్యర్థమైనది.

స్వచ్ఛమగు [illegible] రంగులు [illegible] ద్వారా [illegible] ప్రతిఫలింప [illegible] వీనికి బరులు సామాన్యమైన [illegible] కలిగి యుండవలెను [illegible] ఫలమునొసగ గలుగును. [illegible] ప్రయోగింపవలెను.

ఈ రంగుల ప్రయోజనము [illegible] ఎర్రరంగు గదియందు [illegible] చాల [illegible] గదియందు [illegible] వ్యాపించక [illegible] ఎర్రరంగు [illegible] స్వచ్ఛమైనది యుండవలెను [illegible] కలిగించి ప్రకాశము చేయును.

పసుపురంగు మానవ శరీరమునకు [illegible] కలిగించునట్టి ముక్కలు [illegible] పచ్చరంగు ముక్కలను [illegible] బట్టయును, అద్దమైనను ముక్కపై [illegible] [illegible] అనుసరించి [illegible] నిర్మాల్యంలించును.

శిశుమరణము లాపుచెటుల?

౧౯౨౧ జన సంఖ్యా ప్రకారం హిందూ దేశము లోని శిశువుల సంఖ్య ౧౨౫౪౦ లక్షలు, కొంత్రము జన సంఖ్యలో ౧౧౫ వంతులకు మించని నూటికి ౩౦ గురు భారత దేశమున యున్నారు. పదిలిల్లలకు శరీరపుష్టి, విశోషము కలిగినదే చెప్పవచ్చును. ఆహారము పిల్లల అభివృద్ధికి శుద్ధమైనగా నుండుట అవశ్యక మైనది. ఇంగ్లండు జర్మనీల కన్న వ్యవసాయమునకు జేయగన్న భారత దేశమున పిల్లలకు ముఖ్యాహారమగు పాలు దొరకుట చాలా దురదృష్టము. మరియు మన దేశమునందలి ప్రజలు మహా హీన సంతు దుర్భర దారిద్ర పీడితులై తినుటకు తిండి లేక విలపించుచున్నారు. గాన పిల్లల పోషణమునకు కావలసిన ఆహారములు గగనములగుచున్నవి. ఆరోగ్య స్ఫూర్తి జ్ఞానా భావము దీనికి తోడగుచున్నది. ఇట్టి స్థితులలో శిశుమరణములు అత్యధికముగా నుండును. ఇంగ్లండులో నూటికి ౧౮ ౯, జర్మనీలో నూటికి ౧౦, ఫ్రాన్సులో నూటికి ౧౦ ౫, కాని భారత దేశమున నూటికి ౧౯ ౦ శిశుమరణము లు సంభవించుచున్నవి. గర్భమును స్మృతులై జనించిన శిశువులు గాక భారత దేశమున ప్రతి సంవత్సరము ౨౦ లక్షలు చంటిపిల్లలు మృతినొందుచున్నారు. ౧౦, ౧౫ సంవత్సరముల మధ్య ఇంకను మృతినొందుచున్నారు. తగిన ఆహారములు లేక బాలబాలికలు మృతిచెందని రీతిగా చెప్పజాలకుండెదరు.

భారత దేశమునందు దినదినము శిశువుల మరణ సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. దీని నాపుట యెట్లాగని అందరు చింతించుచున్నారు. గతవత్సరములలో ప్రవేశ పెట్టబడిన శిశుప్రదర్శనోత్సవములవలనను, ఆరోగ్యము గూర్చిన ఉపన్యాసముల వలనను కొంతవరకు మేలు చేకూరినది. కొన్ని జరుగవలసిన పని చాలా యున్నది. తల్లిదండ్రులు బలసంతుల నగుటకు పద్ధతులు ప్రజలకు నేర్పవలసి యున్నది. ఇట్టివలన ఆరోగ్యవంతులగు సంతానము కలుగుటకు అవకాశము కల్గును.

నాగరిక దేశములయందు విద్యాధికులు సంతానము సంఖ్య తమ ఆదాయమునకు సరిపోవునట్లుగా నుంచుచున్నారు. ఇది ఇంద్రియ నిగ్రహము వలనను, తమశక్తి ఇతర ఉపాయముల వలనను సాధ్యమగును. కొందరు ఈ పద్ధతుల వలన సంతానశక్తి తగ్గించుచున్నారు. కాని కొందరు జన సంఖ్యాభివృద్ధికి తోడ్పడుచున్నారు.

ఆరోగ్య విషయముల యందు ప్రదేశములందు విశేషముగ ఉద్యమము కలుగుచున్నది. శిశు రక్షణమునకు తోడు ఆరోగ్య మహాసభలు మన దేశమందు జరుపుట ప్రారంభించినారు. ఇందు వలన శిశువులారోగ్య వంతులగుటకు సాధ్యమగును.

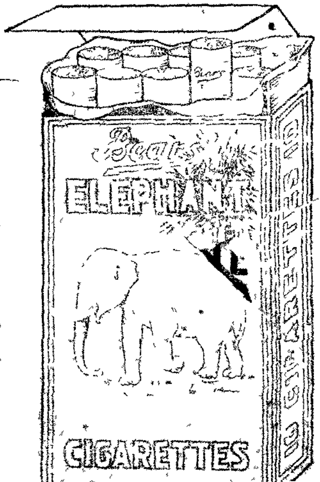
ఈ విషయమై పత్రికలలో ప్రబోధము కలిగించుటకు దేశభాషలయందు చిన్న పుస్తకములు ప్రకటించి పంచిపెట్టవలెను. సినిమాలు ప్రచారము చేయవలెను. ప్రతి సంవత్సరము ప్రదర్శనలు జరుగుచుండవలయును. ఇందువలన ప్రజలకు బోధించుటకు వీలగును. భారతదేశము ఇతర దేశములతో సమానముగా అభివృద్ధి చెందవలయునన్న శిశువుల ఆరోగ్యమును గూర్చి శ్రద్ధ వహించుట ముఖ్యావసరము.

నారాయణపేట
(మహబూబునగరు జిల్లా)

(ఒక విలేఖరి)

ఇచట సనాతన దీక్షితుల పక్ష సోదరులగు భాస్కర దీక్షితులుగారు ఈ వైశాఖ పౌర్ణమినుండి ఆరంభమయి ౫౫ దినముల పర్యంతము ముఖ్యయాగము చేయించుచున్నారు. పండితులకు యిది యుత్సాహ కారణమగును. అందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

నారాయణపేట గోదం ౫ ఏప్రిల్

వార్తా పత్రికలు విలేఖరులు

(ఒక విమర్శకుడు)

నిజాము రాష్ట్రములో [illegible] సంవత్సరముల క్రితము పత్రికోద్యమము ప్రారంభింపబడినది. తత్ఫలిత ముగ నిప్పుడొక అర్ధవారపత్రిక, [illegible] వారపత్రికలు, ఒక పక్షపత్రిక, మూడు మాసపత్రికలు ఆంధ్రభాషా వ్యాపకమునకు దోడ్పడుచున్నవి.

ఈ పత్రికలకు తగినంత [illegible] సంఖ్య లేకుండ సంపాదకులు అతిదీనముగ వేడుకొను చున్నారు. ఒకకోటి [illegible] లక్షల ఆంధ్రులీ కొలది పత్రికలను పోషింప [illegible] పోవుచున్నారు, దీనికి తగు కారణములు లేక పోలేదు. ముఖ్యముగ మన రాష్ట్రమున జనులలో [illegible] సంఖ్య చాల స్వల్పము. అందులో ఆంధ్ర భాషను చేయూత నొసంగువారలును భాష ఎక్కువగ తెలియక పోయినను, పత్రికా నిర్వహణ పద్ధతులు [illegible] పత్రికలు ప్రకటింపబడక పోయినను, ఉర్దూ పత్రికలను మన జమీందారులు, ధనవంతులు తప్పక తెప్పించెదరు. ఏదో కొందరు తప్ప, అసంఖ్యాకులగు న్యాయవాదు లీ యుర్దూ పత్రికలను చందాదారులు. విద్యాధికుల యాదరణ మన తెలుగు పత్రికలపై యున్నట్టి యుండ ఇతరుల విషయములపై చెప్పనేల?

జనసామాన్యమునకు కొంతవరకు పత్రికా పఠనాభిలాష గలుగవలెను. పత్రికలు వారిని ఆకర్షింపక పోవుటయే ఇందుకొక కారణము. వారికి తోచునట్టి కొన్ని వార్తలు, వారికుపయోగపడని వ్యాసములు పత్రికలలో ప్రకటింపబడుచుండిన వారికి జనులకెట్టు [illegible] గలుగును? వారి కష్ట నిష్ఠురములు ప్రభుత్వమున కెరిగించి వారి బాగోగులకై పత్రికలు పర్యటన [illegible] పత్రికా పఠనాభిలాష వారికి కూడ కలుగక పోదు. మన అదృష్టము, వారపత్రికల యందును ఏదో [illegible] సంబంధించిన వాటికొరకు [illegible] విషయిక వ్యాసములు, వార్తలు ప్రకటింపబడుచుండవలయును. ఏవో పిల్లి కథలు పిట్టకథలు గలుగ [illegible] వారి యభివృద్ధి కలుగ నేరదు.

ఇప్పుడు మన రాష్ట్రమున ప్రకటింపబడుచున్న పత్రికలలో [illegible] విధానము వలంబించుచున్నవి. అందువలననే ఒక పత్రిక తెప్పించుకొనిన వారికింకొక పత్రికను చందాదారుడగుట కవసరము లేకున్నది. ప్రతి పత్రిక యొక్క నూతన [illegible]ముతో నూతన వ్యాసములు, వార్తలతో [illegible] అర్ధవార పత్రిక వార్తలను ప్రా[illegible] [illegible] వారపత్రికలు [illegible]ముల [illegible] విమర్శనలు, [illegible] పత్రికల కు సంబంధించిన విషయములను ప్రాముఖ్య మొసంగిన [illegible] వారపత్రికలు [illegible] [illegible] విష యములను [illegible] పత్రిక [illegible] విష యములను ప్రకటించుచుండ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ప్రకటింపబడుచుండిన యెడల ప్రతి వారికి ప్రతి పత్రికయందేదో నూతన విషయములు, ఉపయోగకరములు నుండ గల్గుటచే కొన్ని పత్రికలను తెప్పించుకొనుట తటస్థించును. పత్రిక అభివృద్ధి పొందుటకు మార్గము. ఒక పత్రిక రెండవ పత్రికయొక్క కారణము కాజాలదు.

ఇక పత్రికల ముఖ్యాంగములగు [illegible] గూర్చి కొంచెము విచారింతము. మన రాష్ట్రమున వ్యాసములు పత్రికలకు వ్రాసి పంపు స్వల్పమే. వ్రాయగల సమర్థులు లేరని నా యభిప్రాయము. [illegible] వ్యాసము లు వ్రాయువారందరితో యున్నారు. మనకున్న వ్యాస కర్తల మూడు విధము లనవచ్చును. ఇంతవరకు పత్రికలకు వ్యాసములు పంపి కీర్తి జెందిన పండితోత్తము లొకరకమువారు. వీరు మన రాష్ట్రమునందున్న వ్యాసములు వ్రాసినచో తమ గౌరవము తగ్గునని తలచెదరు. వీరు మన పత్రికలకు వ్యాసము లందిన పత్రికలభివృద్ధి చెందుటకెంత [illegible]ముగలదు, తమకు తెలిసినంత వరకు భాషా సేవ చేయుటకై, పత్రిక లభివృద్ధికొరకై యుండువారు రెండవతరగతికి జెందినవారు. తమ సహాయము చేయుచున్నారు మ రని యాశగూడ గలదు. వీరు నిరంతరము నకే పత్రిక కెంతనిచ్చి యైనను నిలుపుటకు వడి. కీర్తి కొరకు తమ నామములు పత్రికల బడవలయునని వ్రాయు నూతన వ్యాసకర్త తరగతికి జెందినవారు. వీరు కొన్ని పద్యములో, వ్యాసములో వ్రాసి సంపాదకునకు అందిన వెంటనే ప్రకటి చేసినచో వారికి మోదము తమ [illegible] ఎంపమనియో, లేక పత్రిక వి. పి. గా [illegible] కరించెద మనియో, పత్రికలో [illegible] శాశ్వత [illegible] సంపాదకులనా నియో, ఏమేమో ప్రబోధములు [illegible] ఇట్టివారు దిగువ విషయములు గమనించు

(౧) తాము వ్రాసిన వ్యాసము [illegible] కరమా? కాదా? దానివలన పాఠకులకేమి [illegible] రుకు. [illegible] వలన [illegible] ముద్దేశము కాను. నూతన విషయములు కనుగొనిన లాభము కలుగ వలయును. ఇంతవరకెవరు వ్రాసియుంచిన వానిని తిరిగ తాము[illegible] కొన్ని మార్పులు కలిగించిన వ్రాసిన యేమి ప్రయోజనము

(౨) సంపాదకులకు వ్యాసములంపినచో [illegible] పత్రికకు [illegible] వ్యాసమా [illegible] పత్రికను వ్రాసి పంపిన [illegible] అర్ధవార పత్రికకు అరకాలమ్ వ్యాసము [illegible] [illegible] వారపత్రికకు వ్యాసము [illegible] [illegible] మండగూడదు మాస పత్రికకన్నను [illegible] [illegible]

(౩) వ్యాస [illegible] [illegible] [illegible] సంపాదకులు ప్రకటించినచో [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] వది
తెలిసికొనవలెనని
తమ [illegible] [illegible]
స్వకీయ సంబంధములో
[illegible] పంపి పత్రికల గౌరవ
ను. పత్రికల కెక్కించవలసిన
[illegible] [illegible] బంపవలయును.
[illegible] ప్రకటింపబడుచున్న పత్రికల
[illegible] గలుగును, పరస్పర [illegible] వైషమ్యములకు
సంగుపట్టి వార్తలు వ్రాయకూడదు
గ్రంథాలయ [illegible] [illegible] సమాంతరములు
[illegible] [illegible] సాధ్యమగునంత [illegible] వ్రాయవల యును. గ్రంథాలయమున కొరకు పురుషులగు వారి ని సహాయకులగు వారిని ముఖ్యముగ సూచింపవలయు ను. ప్రచారకులు తెచ్చుట భోజనము చేసినది, ఎట్లు పోయినది మొదలగు స్వల్ప విషయములు సూచింప గూడదు. ఒక వ్యక్తిని స్తుతించుచు అనవసరముగ వ్రాయకూడదు. సభలు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రోత్సాహకరములుగను, ఇతరులకుమార్గదర్శకములు నుగ నుండవలయును.

ప్రకటింపదగిన ప్రతి విషయము కాగి తము నకొక ప్రక్క విడి అక్షరములతో వ్రాయవల యును. చివర తమ సంతకము చేయవలయును. ఆ వ్యాసమునకు తగిన [illegible] [illegible] పంపవల యును. లేనిచో పత్రికా సంపాదకులకు [illegible] [illegible] [illegible] నప్పును. తమ వ్యాసము [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] వ్యాసకర్తలు, విలేఖరులు పై విషయ ములు గమనించి పత్రికాభివృద్ధికి తోడ్పడ [illegible]

బుగా
యమని [illegible]
న్నావు నేడు.
ఒకవి వినమ్రులై [illegible]
ము [illegible]
కేవ్వరి రాజ్యము [illegible]
గా మరచిపోయి యుం[illegible]

మనమంధరము పరిత్యజి
స్తాంచెను. మహాత్ముని ప్రసక్తి నా[illegible]
సన్నద్ధి విశిష్టమైన యిస్లాము మతము
లనుండి చేసుకొనుచున్న కుతర్కములనుండి
యిస్లాము మతము దాని పవిత్ర సౌందర్యము [illegible]
సనాతన పరమమున్న [illegible] విశ్వాసములనుండి విడి
పిన యిస్లాము మతము పునరుద్ధరింపబడెను. ఖిలా
ఫతు [illegible] మన కౌదర్యముగా [illegible]
కొరకే మనము నష్టము కొనవలెను.

మానవజాతి సంపాదించిన విజ్ఞానమంతయు ఒకరినొకరు పోరుకొనుటకును ఒకరినొకరు నాశనము చేసుకొనుటకు తగిన యంత్రములను నిర్మించుటకును అవిచ్ఛిన్నముగ మానవ కోటియొక్క దుఃఖము [illegible] చేయుటకును ఉపయోగింపబడెను. ఆత్మశక్తితో [illegible] మానవ కోటికి అల్లాయొక్క రాజ్యము క్రింద విశ్వమానవ సౌభ్రాత్రము కలదని యిస్లాము మతము బోధించి యా స్వాతంత్ర్య సందేశమును ప్రతి గ్రామములోనికిని వ్యాపింపజేయవలెను. [illegible] పురుషులు స్త్రీలు అందరును కూడ [illegible] అల్లాయొక్క [illegible] ఒకరినొకరు [illegible] తోటి [illegible] మానవుని [illegible]

కేటులన్నియును పరుల సంపుటమును కొల్లగొట్టుట [illegible] వ్యాధి బాధలను తొలగించుటకును, క్షేమము [illegible] వృద్ధి చేయుటకును [illegible] మానవుని శరీర బుద్ధిని పవిత్రము చేయుటకును ఉపయోగింప మహమ్మదీయులందరును మొట్టమొదట మహమ్మదీయులైననే గాని, యిసన్నియు నేరవు.

[illegible] అంత ఆరోగ్యమయిన మహమ్మదీయ [illegible]. టాంజీం తబ్లీగుల ఉద్యమము కేవలము [illegible] వలెనున్నవి. [illegible] విశాల హృదయమును లేకపోవు[illegible] ఎవరికి ఓరిమియు సహనమును లేకపోవు[illegible] ఎవరు కపట హృదయులై [illegible] [illegible]ముల నాయకులను అన్యాయము చేయు[illegible] చేతను ప్రస్తుత పరిస్థితి [illegible].

[illegible] అను సంస్థ [illegible] బడెను. ముఖ్యముగా మొట్టమొదట [illegible] టాంజీం ఉద్యమాభివృద్ధి. అనగా [illegible] పద్ధతుల ననుసరించి మహమ్మదీయులను [illegible].

అమెచ్యూర్ నాటకకంపెనీ

ఒక (ప్రేక్షకుడు.)

ఈ కంపెనీవారు సికింద్రాబాదులో ప్రదర్శించిన నాటక విషయములింతవరకు ప్రకటింపబడినవి. ఈ వారములో వారు రెండు నాటకములు ప్రదర్శించిరి. ఒకటి పాదుకా పట్టాభిషేకము, ఒకటి ఇంగ్లీషులోని ఒథెల్లో. శ్రీయుత టి. రాఘవాచార్యులు పాదుకా పట్టాభిషేకమందు దశరథుని భాగమభినయించిరి. ప్రాచీన పద్ధతిపై [illegible] కుదిరియుండెను. ఆంధ్రనాటక రంగమే [illegible] దక్షిణ హిందూస్థాన నాట్యరంగమందు [illegible] పటములు [illegible] దర్శకములైనవి. రవివర్మ [illegible] నష్టము పెట్టుట, రాముని [illegible] చిత్రించి యున్నాడు, నాటకమాడువారు తమ [illegible] మార్చుకొ[illegible] [illegible] పటముల [illegible] ములు కావు.

ప్రధాన పాత్రధరించిన రాఘవాచార్యులు తమ [illegible] అభినయముచే ప్రేక్షకుల రంజింపజేసిరి. సాధారణముగా [illegible] నాటకములు నటులచే ప్రశస్తి నొందింపబడుచున్నవి. రామదాసు నాటకమట్టిది. అది మోదాంతముకలది. కొన్నిటి. రాఘవాచార్యులు దానిని విషాదాంతముగా నభినయించెను. ఇదే ప్రకారము దశరథుని భాగము [illegible] యుంచుటలో నా నాటకము [illegible] దైనను, దశరథునికే యభినయ ప్రాముఖ్యమిచ్చి విషాదాంతముగా మార్చెను. ఆ నాటకము దశరథ నాటకమని పేరుపెట్టిన బాగుండెను. ఇంగ్లీషు నాటకము మనకు విదేశీయమైన [illegible] కొనునట్లు నాటకమాడిరని చెప్పవచ్చును. [illegible] ప్రధాన పాత్రము టి. రాఘవాచార్యులుగారు ధరించి యుండిరి. ఉచ్చారణచేతను, అభినయ [illegible] జ్ఞానముచేతను, భావ ప్రకటనచేతను, [illegible] మెప్పించియుండిరి. [illegible] ప్రశంసనీయులు. [illegible] చేష్టలను [illegible] యుంచిరి. ఒకటి మాత్రము చింతకలిగించును, నాటకములో కొన్ని భాగములు విడిచి [illegible] ప్రశంసనీయము. [illegible] నాటకము [illegible] ప్రజల [illegible] ఇందు రాఘవాచార్యులు గారు "[illegible]" పాత్రము ధరించిరి [illegible] సంవత్సరముల [illegible] ఇతర పాత్రములు ధరించిన [illegible] పాత్రములకు తగినవారై యుండిరి. కాని [illegible] పాత్రము ధరించిన [illegible] నాటకమునకు [illegible] ప్రేక్షకుల [illegible] చేయుచున్నారు. [illegible]

వార్తలు

బాలాజ్వరప్రయోగము

బాలాజ్వర్ రాజేంద్రప్రసాదుగారు నెలలు విశ్రాంతి గైకొనుటకు యూరోపు ఖండమునకు పోయి యున్నారు. వీరందరి కృషివలన చాలవరకు వచ్చియున్నారనియు, హిందూదేశమునందలి కొండలయందు విశ్రాంతి గైకొనిన ప్రజలు ఉపన్యాసము నిచ్చుటకై ఆహ్వానించెదరనియు, కనుక ఆరోగ్యము చెడిపోవుటకై పోవుచున్నామనియు, వారు ప్రకటించుచున్నారు.

ఢిల్లీయందు హత్యలు

ఈనెల ౭వ తేది ఇచట మహమ్మదీయులు ఐదుగురు కొందరు విద్యార్థుల కత్తితో పొడిచి చంపిరి. ఇతర హిందువులను గాయపరచిరి. సిక్కులు మున్నగు వారు శేఖరించినవి. పోలీసువారు జాగరూకులై యున్నారు. సైన్య మవసరములేకయే శాంతి నెలకొల్పబడినది. మొత్తము ఐదుగురు మరణించిరి. ౧౫ గురు గాయపడిరి.

డొమినియను హోదాతో సంబంధము

ఇంతవరకు డొమినియనులయందలి గవర్నరులు బ్రిటిషు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులుగా భావింపబడుచుండిరి. ఇటీవల జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములవలన డొమినియనుల గవర్నరులు బ్రిటిషు ప్రతినిధులుగా నుండరనియు రాజునకు తెలుపుచున్నారు.

కృషితో నాస్తిదుర్భిక్షం

ఫిరోజాబాదు మెజిస్ట్రేటులగు పటేల్ గారు రైతులకుపన్యసించుచు, భూమిని బాగుగా సేవించవలయునని యు, భూమిని న్యాయముగా నున్న ఫలవంతముగా చేయవలయుననియు, అన్నములేక చనిపోవుచున్న భారతజాతి నుద్ధరించుటకు కొంతకన్నను అనుకూల మార్గము లేదనియు, అందరును కృషియొక్క గౌరవమును గ్రహించవలయుననియు, ప్రబోధించిరి.

పటేలుగారు

ఈనెల ౫వ తేది భారతశాసన సభాధ్యక్షులగు పటేలుగారికి పార్లమెంటు స్పీకరు (Speoaker) ఉపహారము విందొసగెను.

సుభాషచంద్రబోసు

వంగరాష్ట్ర రాజకీయ నిర్బంధితులగు వీరిని రంగూనునుండి కలకత్తాకు పంపెదరని తెలియుచున్నది.

అలీబాగు సత్యాగ్రహము

నాయకులపై అధికారులు జప్తువారంటు జారీ చేసినారు. అనుగ్రహ సైజక్షీ నోటీసులు యివ్వబడినవి. కాని అవిలు జరుపుటకు కానీలు దొరకుటలేదు. పన్నుల నిరాకరణము శాంతియుతముగా వ్యాపించుచున్నది. రైతులు పట్టుదలతో నున్నారు. భూములు జప్తుచేయుటకు పంచాయితీ సభ్యులు దొరకుటలేదు.

లాహోరుకోట్లాట

ప్రభుత్వమువారి వ్యుద్ధాయాల విచారణ సలుపుచున్నారు. హాత్యానేరము క్రింద నొకనికి యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాస శిక్ష విధింపబడినది. కొందరికి ఖైదు శిక్షలు విధింపబడినవి. మరికొందరు తాకీదు నగరమున శాంతముగా నున్నది.

సర్ అబ్దుర్ రహీంగారు

బారిసాలునందు జరిగిన మహమ్మదీయ మహాసభకు వీరధ్యక్షత వహించిరి. వీరుతమ అధ్యక్షోపన్యాసమునందు పానబలియానందే ప్రజలను కోల్పిన విషయమును గూర్చి చెప్పుచు శాసనసభలయందు ప్రతినిధులను నలుపుటయే చక్కని మార్గమని నుడివిరి. శుద్ధిని గూర్చి చెప్పుచు ప్రతివానికి ఇతరులను తమమతములోనికి గలుపుకొను హక్కు గలదనియు, కాని హిందువులు భారతదేశమందున్న ముసల్మానులు పూర్వము హిందువులని వాదించుచుండుటలో అర్థములేదనియు, హిందూ స్త్రీల గౌరవముతో జూచెదరనియు, అనవసరముగ చినవారిని నికలతో పెట్టెదరనియు, హిందువులు మసీదుల యెదుట ప్రార్థనకాలమునందు దప్ప మిగత వేళల వాద్యము లాపవలసిన అగత్యము లేదనియు, వ్రాసిచ్చిరి. సంయుక్త నియోజకవర్గములను గూర్చి నాంఘిక నియోజకముల సాంఘిక ద్వేషము ప్రబలుచున్నదనియు, కనుక హిందువులు ఇంకను కనిపోయిన నియోజకవర్గములను గోరుచున్నారనియు, కాని ఎవరో కొందరు తప్ప తక్కిన ముసల్మానులు స్వతంత్రులయి యున్నారనియు, సెలవిచ్చిరి.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము.

మహాత్మ డాక్టరు మిత్రునకు తన దేహస్థితిని గూర్చి యిట్లు వ్రాసెను.

“నాకిప్పుడు తినినంత ఎలను కలుగుచున్నది. ప్రతిదినము ఉదయము అరమైలు సాయంత్రము మరమైలు నడచుచున్నాను. నా జీవితము న్యాసములు వ్రాయుచున్నాను. ఇతర పత్రికలకు కూడా వ్రాయుచున్నాను ప్రస్తుతము నందిరోగిస్థలను వదలుటకంత మాత్రము వీలులేదు. జూలై నెలవరకు నిచటనే యుండవలెను.” ౧౯౩౮ సంవత్సరము పూర్తియగు లోపల ఆంధ్ర ఉత్కళ రాష్ట్రములను వెళ్లవచ్చునని మహాదేవ దేశాయిగారు ఎంగ్ ఇండియాలో వ్రాసిరి

ఆరవ నిజాం రాష్ట్ర సంఘ సంస్కార మహాసభ.

రాబోవు ౧౯౩౮, ౧౦౧ జూను ౧౯౩౮ (౯, ౧ అమర్దాద్ ౧౩౪౭) తారీఖులలో ఈ మహాసభ హైదరాబాదునందు సమావేశమగును.

విఖ్యాత విదుషీమణియగు శ్రీమతి సరళాదేవి చౌధరాణి బి. ఏ. గారు అధ్యక్షత వహింపదయతో నంగీకరించియున్నారు.

ఆహ్వాన సంఘ సభ్యులు రు ౩ లు, ప్రతినిధులు రు ౧ ప్రేక్షకులు అర రూపాయ చెల్లింపవలసియుండును.

ఇతర గ్రామముల నుండివచ్చు ప్రతినిధులకు వసతి, భోజన సదుపాయములు ఆహ్వాన సంఘము వారు చేసెదరు. అట్టి ప్రతినిధులు ముందుగా తమ రాకను గూర్చి కార్యదర్శికి తెలుపవలయును.

తీర్మానముల విషయమున ఏమైన సూచనలు చేయగోరువారు కార్యదర్శికి వ్రాయవచ్చును.

స్టేషన్ రోడ్డు, హైదరాబాదు.

శ్రీనివాసరావు శర్మ,
బి. ఏ. బారిష్టర్,
కార్యదర్శి.

బలాత్కార సంభోగ అభియోగము.

---

౭ తేది ౧౯౩౮ గురువారము.

ఫౌజ్దారి బల్దా మరాఠవాడ నాజము యెదుట.

(మా ప్రత్యేక విలేఖరి)

నేను మరాఠవాడ నాజముగారి గదిలో (౧) గంటలవరకు జనులు గుంపులు గుంపులుగ గూడిరి. న్యాయాధిపతి యాజ్ఞానుసారము కొంత జనసమ్మర్దము తగ్గించబడినది.

“సాధువు” గారు (నిందితుడు) లోన ప్రవేశించెను. ఇతని దేహచ్ఛాయ గౌరవర్ణముగా బాటువాడుగా గానుచున్నాడు. గడ్డము మీసము కలవాడు కొంతకాలము నుండి యున్నదాని ముఖమునిండ ఢిస్సుము అలదబడి యుండెను. కొంచెము జంకు లేక, నిందితులకై యుద్దేశింపబడిన బోనులో నిలబడెను.

నమ్నా బాయి యనునామె నాస్తాలమున ఆరంభమాయెను. బలాత్కార సంభోగమునకు గురియైనదని చెప్పబడుచున్న స్త్రీ ఈమెయే. ఈమె యొక్క తల్లియు, భర్తయు, పిల్లలును కూడ నుండిరి. ఈమె తన సాక్ష్యమున “సాధువు” తన మానభంగము చేసిన విధమును కడు దీనముగ న్యాయస్థానమునకు నివేదించెను.

“సాధువు” గారి పక్షపు వ్యాయవాది ఈమెను నమ్నా బాయిని అడ్డసవాలు చేసిరి. ఈమె సాక్ష్యము పూర్తియైన పిమ్మట ఆమెయొక్క సాక్షి జీవనరావు అనువాడు తన సాక్ష్యమిచ్చెను. ఇంకను ఇరువురు సాక్షులు కలరు. ఒకరు నమ్నాబాయి యొక్క శరీరమును పరీక్షించిన డాక్టరు, రెండవవారు నేరమును విచారించిన పోలీసు అధికారి (ముహతమీము) వీరి సాక్ష్యము కొరకు ౧౨ తేదిని కేసు వాయిదా వేయబడినది

“సాధువు” గారు తనకు బోనులో నిలువ న్యాయమూర్తి “సాధువు, సాధూ” అని సంబోధింపుమని కోరుచు, వారు కృతజ్ఞతా పూర్వకముగా న్యాయమూర్తిగారికి నమస్కరించిరనియు జనులు చెప్పుకొనిరి.

న్యాయస్థానము దాటగానే “సాధువు” గారు తన మొలకు కట్టియుండిన రుమాలును విడచి యొక తెల్లని గుడ్డను ధరించెను. తన ఎప్పటి నవ్వుతో మరల పైకి వచ్చెను.

“సాధువు” గారిని ఇంకొక జమానతుపైన విడుదలతో నుంచ గూడదనియు, నిర్బంధము (హిరాసత్) నకు లోబరుప వలయుననియు, పోలీసువారి పక్షమున కోరబడెను. న్యాయాధిపతి ఈ విషయమును మరల సమీక్షించెదనని సెలవిచ్చిరి.

నమ్నాబాయి, తన అక్కతో పిల్లలతోను, దీనవదనయై ఇంటికి వెళ్లెను.

తరువాతి సంగతుల కొరకు ౧౨ తేది నాటి గోలకొండ పత్రిక చూడదగును.

గోలకొండ పత్రిక

ప్రథమ నామ సంవత్సర వైశాఖ శు॥ ౧౩

శనివారము

౧౩౩౮

రక్షకశాఖా నివేదిక

౧౩౩౮ సంవత్సర నగర రక్షకశాఖా నివేదిక ఇప్పుడు ప్రకటింపబడినది. నివేదిక కాలమున మ. రా. వేంకటరామారెడ్డిగారే కొత్వాలు పదవినలంకరించి యుండిరి. రక్షకశాఖావారి విధులు హెచ్చుగ నుండుటచే సిబ్బంది హెచ్చించుటకై నివేదికయందు పై అధికారులకు కోరబడినది ఇదిముందు విచారింపబడునని ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించిరి.

నివేదికా కాలమున రక్షక శాఖవారు జాగ్రత్తతో కలిగియుండవలసిన నేరముల సంఖ్య [illegible] లుండెను. గత వత్సరము కన్న [illegible] నేరములు తగ్గినవి. [illegible] నేరములు న్యాయ స్థానముల కంపబడినవి. గత వత్సరము వి కలసి మొత్తము [illegible] అభియోగముల తీర్పు చెప్పబడినవి.

ఈ సంవత్సరమున [illegible] వేలకు మించిన రూపాయల సొత్తు అపహరింపబడినది. ఇందునుండి [illegible] వేలకు మించిన సొత్తు దొరికినది.

నగర పారిశుధ్యమునకు సంబంధించిన నేరములు [illegible]. గతసంవత్సరముకన్న [illegible] నేరములు హెచ్చినవి. [illegible] అభియోగముల తీర్పు గావించబడినది. ఈ నేరములు హెచ్చుచుండునట్లు చేయుట రక్షక శాఖవారి ధర్మమై యున్నది. ముందు తగు పద్ధతి నవలంబింపవలెనని కోరుచున్నాము.

మనుష్యులను గాయపరచునట్టి నేరముల సంఖ్య [illegible]. గత సంవత్సరము కన్నను [illegible] నేరములు తగ్గినను, న్యాయాధికారులు నేరస్థులకు తగు శిక్షవిధించినచో వీనిసంఖ్య తగ్గగలదు. స్వల్పగాయములు తగిలినట్టి నేరములు [illegible] యందు మోటారుబండ్ల అశ్రద్ధగా నడుపుట వలన కలిగినవి [illegible], మిగత బండ్ల [illegible]. ఇట్టివి కలుగకుండునటుల బండ్లు అతివేగముగ నడుపకుండునట్లు కొన్ని నియమము లమలుపరచుట కర్తవ్యము. నగరమునందు మోటారుబండ్ల సంఖ్య దినదినము హెచ్చుచున్నది. కాన నియమములు ప్రవేశపెట్టనిచో ప్రజలకు హానికలుగక మానదు.

అగ్ని ప్రమాదము వలన ప్రతివలన ౧[illegible] వేల రూపాయలకు మించిన సొత్తు నష్టముకలిగినది ఈశాఖవారు పురపాలకసంఘమునుండి అగ్ని చల్లార్పు యంత్రము తెప్పించుకొని యున్నారు. కనుక ముందు వీనిసంఖ్య తగ్గగలదను నమ్మకము కలుగుచున్నది.

నివేదికా కాలమున [illegible] న్యాయస్థానము సమనులు తామీలు చేయబడినవి. ౧[illegible] వారంటులు కూడ అమలు చేయబడినవి.

నివేదికయందు తామీరాతు శాఖవారికి రక్షకభట స్థానముల మరమ్మత్తు గూర్చి కొన్ని సూచనలు గావించి యున్నారు. మోటారు బండ్ల గమనము నిర్బంధము చేయుటకొ ఒక అధికారిని నియమించవలయునని సూచించి యున్నారు. ఆర్థిక శాఖవారామోదించవలసి యున్నది. ఇట్టి యుద్యోగి నిరంతరము నగరమునందు తిరుగుచు అన్ని విధముల బండ్ల తనిఖీ చేయుచుండవలయును. ముఖ్యముగ సికింద్రాబాదు హైద్రాబాదు నగరముల మధ్య తిరుగు కిరాయి మోటారు బండ్ల కట్టు దిట్టములు చేయవలసియున్నది. ఈ బండ్లు అచటచట నిలుచు స్థానము లేర్పాటు చేయవలసియున్నది దీనివలన ప్రజలకును, మోటారు వారికిని సౌకర్యములు కలుగునటులో సందియములేదు. ఇతర పట్టణములయందు ప్రతి బజారునందు [illegible] కారులు, మోటారు బండ్లు నిలుచుటకు స్థానము లేర్పరచి యున్నారు. అచట ప్రయాణీకులు నిలుపుకొని యుందురు. ఈ విధానమిచట కూడ ప్రవేశపెట్టవలయును.

ఈ సంవత్సరమీ శాఖకు [illegible] లక్షల [illegible] వేల [illegible] చిల్లర వ్యయమాయినది. నగరమునందు శాంతిస్థాపించి, ప్రజలకు సౌకర్యములు కలుగునట్లు పరిపాలించుచున్న కొత్వాలు బహాదురు గారెంతయు ప్రశంసనీయులు.

కొత్వాలు వేంకటరామారెడ్డిగారు

శ్రీయుత వెంకటరామారెడ్డిగారీయుద్యోగకాలమున శ్రీ శ్రీ నిజామ్ సర్కారు వారిచే [illegible] సంవత్సరమునకు [illegible] ప్రకటింపబడినవారు. ఈరాష్ట్రవాసులకే గాక సర్వాంధ్రులకును ఎంతో సంతోషమైనవిషయము. సత్కార్యములకు, [illegible] ప్రోత్సాహము నిచ్చుటలో యుద్యోగమందింతటి సర్వజనాదరణీయముతో నింతకాలముండిరని వినియుండలేదు. ఈవార్త [illegible] నెలలకు పూర్వమే వినియుండవలసినది. గత సంవత్సరము హెచ్చించిన కాలము రెండు నెలల క్రిందటనే పూర్తియైనను నేటివరకు యింత వఱ కాలవ్యవధియైనది. వీరుపకార వేతనమును కొన్నటో యర్హులైన వారైనను మూడుసంవత్సరములనుండి వీరి కుపకార వేతనమునిచ్చుటలేదు ప్రతి సంవత్సరము నుద్యోగకాలమును హెచ్చించుట వీరికి తమ యందు మహారాజులకుండు విశ్వాసమును, వీరి కార్యదక్షతను, వెల్లడించుచున్నది. వీరికి పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్యములను ప్రసాదించు గాత!

ఇంద్రియ నిగ్రహము

గలుగుటెట్లు!

౧ కల్లు, సారా యి, మొన్నగు [illegible] మాదక వస్తువులను [illegible] మానివేయవలయును

2 మాంసాహారములను స్వల్పముగా తినవలయును పాలు, వెన్న, గోధుమరొట్టె, పచ్చిపండు [illegible] మాత్రమే [illegible]

3 కాఫీ, [illegible] గంజాయి [illegible] యును ఇవి ఉద్రేకమును [illegible]. సాత్విక ఆహారమే శ్రేష్ఠము

4 పవిత్రమగు [illegible] [illegible] గుర్రపుస్వారి, సైకిల్ [illegible] శ్రీ [illegible] అధికమగును.

5 నిద్రవచ్చినప్పుడే పరుండవలెను, [illegible] లేచి [illegible] మనుష్యులందరు [illegible] పరుండవలెను, [illegible]

6 మిక్కిలి [illegible], అతిచల్లని, [illegible] స్నానము చేయరాదు. [illegible] స్నానము చేయవలెను

7 స్త్రీ [illegible] సంభోగము [illegible] [illegible] శృంగారరసముతో [illegible]

8 [illegible] [illegible] దృష్టి [illegible]

[illegible] సంస్కారము [illegible]

వ్యాఖ్యలు

సేడములో పశుబలి

వాకిటైను మీదనున్న సేడములోని ఆది హిందువులు తమ యాచార ప్రకారము కొండమొదట పోతుల బలియిచ్చుట కేర్పాటు చేసికొనిరి కల్యాణి వాస్తవ్యులును, అహింసా ప్రతిష్ఠాపకులును, యాదగిరిలో సంస్కృత పాఠశాలను అమిత వ్యయప్రయాసములతో నెలకొల్పి నడుపుచున్న వారును, నగు శాంతి వీరమహాస్వామిగారు సేడమునకు దయచేసి పశుబలిని నాపుటకెంతో ప్రయత్నించిరి కాని ఆదిహిందువులు తమ పట్టుదలను వదలమని ప్రతిఘటించిరి శ్రీ స్వామివారు పశుబలినాపుట కంగీకరించనంతవరకు అన్నాహారాదులు మానెదమని సత్యాగ్రహము చేయుచున్నారట. స్థానిక ప్రముఖులు హింసానివారణమునకై ప్రయత్నించిరట కాని నిష్ఫలమనోరథులైరి శ్రీ శివయోగి గురువుగారు ఆదిహిందువులను సమాధానపెట్టుటకై హైద్రాబాదు నుండి శ్రీ భాగ్యరెడ్డి వర్మగారిని సేడమున కాహ్వానించిరి వారు స్వయముగా వచ్చుటచేత నేటి ఉదయము మేలుబండిలో భాగ్యరెడ్డివర్మగారును వారియనుచరులు సేడమునకు వెళ్లినట్లు తెలియుచున్నది వారికి పశుబలి వారణ ప్రయత్నమునందు జయము గాక! పశుల బలియిచ్చు నాచారము గ్రామస్థుల ముఢమతుల కైవారి ప్రోద్బలముచేతనే ప్రవేశపెట్టబడినను ఆదిహిందువులు పశుబలియందు పట్టుదలనూని యుండుటకు వారికి దాని వలన గలుగుచున్న ఆర్థిక సహాయమే కారణము ఆదిహిందువులలో నొక తెగవారికి మాంసాశనము లభించును. మఱియొక తెగవారికి చర్మము నందుభాగము దొరకును. దీనిప్రత్యామ్నాయము వారికి ద్రవ్యసహాయము జరుగునేర్పాటు చేయవచ్చునుగాని ఇది కేవలము మానుష్యకృత్యమని వారికి బోధపడి వారు మానుకొన్నచో శ్రేయస్కరము.

నానాజాతి సమితి

[illegible] సంగ్రామము సంవత్సరము [illegible] జెనివాయందు [illegible] ప్రపంచముందలి వివిధ ప్రభుత్వముల [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రభుత్వమువారు దీనిని తమవలలో జిక్కించుకొనుటచే నానాజాతి సమితి పలుకుబడి క్షీణించుచున్నది ఇప్పుడీ సమితివారు ప్రపంచ శాంతి నిమిత్తము క్రొత్త విధాన మవలంబించుచున్నారని తెలియుచున్నది సారస్వత విషయములోను, శాస్త్రీయ విషయములోను, అన్ని దేశములును పరస్పర స్నేహభావముతో నుండవలయునని వారు కోరుచున్నారు ఇందుకు గాను వారు కొన్ని కరపత్రములు ప్రకటించియున్నారు ప్రస్తుతము యూరోపులోని రాజ్యములయొక్కయు, అమెరికా యొక్కయు, విద్యానైతిక స్థితులు దెలిసికొనుటకు పూనుకొనుటకై దలపెట్టియున్నారు వివిధ దేశములయందు ప్రకటింపబడు ఉద్గ్రంథములు ప్రచారము సల్పుటకును, వివిధ దేశములోని పత్రికాలయములకును, సమితికిని సంబంధ మేర్పాటు టకును తలంచియున్నారు ప్రతిదేశములో ఒక సంఘము స్థాపించి యీ సమితితో సంబంధము కలిగియుండవలయునట. ఈరీతి ఇతర దేశములందు పనిజరుగుట కేర్పాటు చేయబడినవి అయినను భారత దేశమునందిట్టి సంఘము స్థాపింపబడలేదు. ప్రచురింపబడు యుగ్రంథములు ఇతర దేశములకు చేర్చబడుచున్నవి కాని వారి గ్రంథము లిక్కడికి బంపు నేర్పాట్లు చేయబడుటలేదు. ఇది జరుగుట యెన్నడో!

విపరీతముగా తేనీరు త్రాగుట.

అమెరికా దేశము అన్నిటికన్న మిన్న.

లండనువాసియగు సర్ చార్లెస్ హైయాము అనువారు ఇటీవల తేయాకు యొక్క వాడుకను అమెరికాలో వృద్ధిపరచుటకై ఆ దేశమునకు వెళ్లివచ్చిరి. వీరు చెప్పిన సంగతులనుబట్టి చూచినచో తేనీరు త్రాగు అలవాటు ఆ దేశమున విపరీతముగా పెరుగుచున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది గడచిన ఐదు సంవత్సరములలో ఇతర దేశములకును, గత ఐదు సంవత్సరములకును వలె మొదటి మూడుమాసములలో అమెరికాకు అమ్మినంత హిందూదేశపు తేయాకు అమ్మియుండలేదట. అమెరికాయందు తేనీరు త్రాగువారి సంఖ్య నాలుగు వత్సరములలోపల మున్నది నేడు రెండింతలైనది. ప్రపంచమును మొత్తముమీద సగముకన్న తేయాకులో ఆరవభాగము అమెరికాలోనే వాడబడుచున్నారు. మూడు వత్సరములక్రింద అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో ౩౦౦ తేయాకు దుకాణములుండెను ఇప్పుడు వానిసంఖ్య పెరిగి పెరిగి ౨౨ వేలుగా మారినది.

టెలివిజన్

"టెలిఫోను" అను దూరశ్రవణ యంత్రమును మనము చూచుచున్నాముగదా దీని యుపయోగము దినదినాభివృద్ధి గాంచుచుట యేగాక మన రాజ్యములో కూడ దూర దూరమువరకు యంత్రములు స్థాపింపబడి ప్రతిదినము జీవనమున మనము చాలమంది కొండలోని నదిచెంతలగు వారితో సంభాషించు నవకాశము మనకు కలుగుటయు ప్రతికాపాఠకులు కనుగొందురు.

దూర శ్రవణముచే తృప్తి జెందక, మేధావంతులగు పాశ్చాత్యులు, టెలిఫోను ద్వారా వచ్చు ధ్వనితోపాటు, దూరమున నీయంత్రముకడ నిలిచి మాట్లాడువారి యాకారములను కూడ కానవచ్చుటకు మార్గములను వెదకుచున్నారు. ఈవిషయమున నిర్వలవ్యాయామమునకు అమెరికా టెలిఫోను కంపెనీవారి ప్రయత్నము పరిపక్వమైనది ఈసంవత్సరము వాషింగ్టను నగరమునుండి టెలిఫోను చేయువారి మనోభావము, వారి చిరునవ్వును, తలకంపమును, పెదవులు కదలించుటయు మొదలైన దూరమున నున్నవారు చూడగలరు కాని ఇంతవరకు ఈ విధముగా మాట్లాడుచుండెనో అభిప్రాయమని కన్నులకు కనిపించెను. ఈ పరిశోధనలు ముందుకు జరుగునట అప్పుడు "టెలివిజన్" అనుదూర యంత్ర సాధనము సంపూర్ణముగ ఉపయోగపడునట్టి నాగరికులకు నాగరికులు సమర్పించుటకు సన్నాహములు చేయబడుచున్నవి.

పుస్తకపరీక్షణ

[illegible]

[illegible]

స్థానిక వృత్తాంతములు

కొత్వాలుగారు

మ. రా. వేంకట రామారెడ్డిగారి యుద్యోగ కాలపరిమితియందొక సంవత్సరము హెచ్చింపబడినది.

ఆర్థిక శాఖామంత్రి

నవాబు హైదరునవాజు జంగుబహాదురుగారు గతమంగళవారము ౧ [illegible] ప్రత్యేక [illegible].

రెసిడెంటుగారు నిజాం ప్రభువును దర్శించుట

గత శుక్రవారమునాడు [illegible] రెసిడెంటు గారు శ్రీ నిజాం ప్రభువును దర్శించి, రెండు గంటలకాలము మాట్లాడిరి. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు చేయుటను గూర్చి మాట్లాడిరి. [illegible] పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

పాయిగా మంత్రి

నవాబు అకలు జంగుబహాదురు [illegible] శాఖమంత్రి [illegible] సంవత్సరము [illegible] కాలము పాయిగా [illegible] నిజాం ప్రభువుగారికి దరఖాస్తు నిచ్చుకొనిరి. ప్రభువుగారు [illegible] వేల రూపాయిలిచ్చునట్లు ఆజ్ఞ నిచ్చిరి. ప్రతి పాయిగానుండి పదివేలరూపాయిలు తీసుకొనబడును.

కరోడ్గిరి మిలకొత్వాల్ మంత్రి

నవాబు [illegible] ఉపకారవేతనము గైకొనిరని తెలియుచున్నది.

మన ప్రభువుగారి విరాళము.

నరేంద్ర మండలి (దేశీయరాజుల సంఘము) యొక్క కార్యాలయపు వ్యయముల కొరకు, [illegible] విరాళము ప్రభువుగారు [illegible] రూపాయిలు దయచేసిరి. ఈ సంఘముతో ప్రత్యక్షముగా గాని పరోక్షముగా గాని తమకెట్టి సంబంధము లేనట్లు ఈ విరాళమువలన జనులు తలంచ గూడదని మన ప్రభువుగారు వ్యక్తపరచినారట.

నరేంద్రమండలి యనునది హిందూదేశములోని దేశీయరాజుల సంఘము. [illegible] సంవత్సరమున హిందూదేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో [illegible] దీనిలో పలువురు దేశీయ [illegible] సభాసదులుగ ప్రవేశించి యున్నారు. ఢిల్లీ నగరమున నప్పుడప్పుడు దీని సమావేశములు జరుగుచుండును. [illegible] మాసమువరకే ఇట్టి సమావేశమొకటి జరిగిన వార్త పత్రికలలో వచ్చినది. కాని నర్యాలు [illegible] ప్రకటనకు రావు. [illegible] అవి రహస్యములుగా నుంచబడును. మహా [illegible] మన ప్రభువుగారీ సంఘమున జేరలేదు. చేరకపోయినను, దాని కార్యాలయమునకు గొప్ప విరాళమును మాత్రము అనుగ్రహించి యున్నారు.

సవరణ

డేరాపూర్ పాకశాలకు నిజాం ప్రభువుగారు [illegible] లక్షల విరాళము దయచేసిరని వ్రాసియుంటిమి. [illegible] లక్షలని గ్రహింప ప్రార్థితులు.

నిజాం ప్రభువుగారు

ఈసంవత్సరముకూడ గుల్బర్గాయందు జరుగు ఉరుసునకు ఘనతవహించిన శ్రీ నిజాం ప్రభువుగారు పోవుదురని అనుకొనుచున్నారు.

ఆదిహిందువుల వసతిగృహము.

క్వార్టర్ మాస్టర్ పి. డబ్లు హాజ్సను గారు ఏం. కే. డ్ర. [illegible] (మూసరాంబాగ్ రోడ్డు, రెసిడెన్సీబజారు) నిన్న ఉదయము [illegible] గంటలకు ఆదిహిందూ వసతిగృహమునకు దయచేసిరి. సకలవిషయముల వ్యవహారము పరిష్కారము కావలసియుండుటచే స్వయముగా చూచి ఆదిహిందూ సాంఘిక సేవాసమితి కార్యదర్శి గారిని సత్కారభావముని సుజాతులైన తీరికానవచ్చునని ఆజ్ఞనిచ్చిరి. ఈ సందర్భమునకే కార్యదర్శులగు శ్రీ భాగ్యరెడ్డివర్మగారి కోరికపైన పాఠశాలను జూచిరి. బాలబాలికల విద్యాభివృద్ధిని, పరిశుభ్రమైన ఉడుపులను గ్రుడ్లునుచూచి సంతోషప్రాంతులైరి.

ఉష్ణము

ఉష్ణమాపకము యొక్క పరిమితి ౧౦౩. డిగ్రీల కంటెమించియున్నది.

మారకము

హాలీ కల్దారుల మారకపు ధర నూటికి ౧౧[illegible] [illegible] చొప్పున నున్నది.

యాదవనాయకుడు

శ్రీయుత సంగెం సీతారామయ్య యాదవగారి భార్యవ్యాధిగ్రస్తురాలై యున్నందున మదనపల్లికి చికిత్సకొరకు వెళ్లిరని తెలియుచున్నది.

రాత్రిపాఠశాల

ఈ [illegible] రాత్రిపాఠశాల స్థాపించబడ నున్నదని తెలియుచున్నది.

అసత్యవార్తలు.

హైదరాబాదు వ్యవహారముల గూర్చి అసత్యవార్తలు రాష్ట్రేతర పత్రికలయందు ప్రకటింపబడుచున్నవనియు, కొన్ని నిజాం ప్రభువుగారు ప్రభుత్వ సభవారు విలేఖరులకు వ్రాసి ముందెట్టి విషయములు ప్రకటింపకుండ ఏర్పాటు చేయుటకును, ఫర్మాను జారీచేసిరని డైలీ మెయిల్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

రక్షకభటమంత్రి

కర్నల్ ట్రెంచ్ గారికి నగరముయొక్కయు, జిల్లాలయొక్కయు, రక్షకశాఖలు స్వాధీనము చేయబడినవి.

పరశురామప్రీతి

నిన్న రెండుగంటలవేళ చంద్రాయణ గుట్టవద్ద నాలుగు గృహములు పరశురామప్రీతి యయినవి.

న్యాయమూర్తులు

హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారికిని, ఇతర న్యాయమూర్తులకును, వేసవికాలము సెలవుగడపుటకు రాష్ట్రము వెలుపలికి పోవుట కనుజ్ఞనొసంగ బడినవి.

చందాదారులకు సూచన

ఈ వారములో వీ. పీ. లు కట్టుచున్నాము. తొందరగ వసూలు గ్రహించి వీ. పీ. లు త్రిప్పివేసి మాకు నష్టము గలిగించకుండ, సొమ్ము చెల్లింప ప్రార్థితులు.

నిజాంరాష్ట్ర చరిత్ర పరిశోధనము.

(శ్రీ శేషాద్రి రమణకవులు)

హైదరాబాదు నగర ఆంధ్రపరిశోధక సంఘమువారి రింతవఱకు ౫౦౦ లిఖితపుస్తకములు ౧౫౦ శిలాశాసన ప్రతిబింబములు సేకరించిరి. ఈ శాసనము సెలవులలో లిఖిత గ్రంథములలో నున్న చరిత్రాంశములకు మాత్రము విపులముగా పట్టిక యు శాసనముల వెర్షి వ్రాయుటకు నారంభించినారము. హైదరాబాదునుండి ఈపనిబాధ్యతను మేము దినములు జరిపి గ్రంథసంపాదనమునకు నెలకు పోవుదుము. రాష్ట్రీయులు శాస్త్రీయులు మంత్రులు వెంటించగినంతలో బరిశోధన సంబంధించిన శిలాశాసనములు, గ్రంథములు లభించునో యా విషయము స్వయముగానైన గాని ప్రత్యేకముగా గాని తెలుప ప్రార్థితులు. మా చిరునామ ౧౦ రెసిడెన్సిబజారు, హైదరాబాదు.

పునహావ్యవసాయ ప్రదర్శనము.

ఈ పొత్తము సందిటి వల పునహాపట్టణములో జరిగిన వ్యవసాయప్రదర్శనము గూర్చి చక్కని శైలిలో వ్రాయబడినది. ఇందు ఎరువులు మిషినులు, పశువుల పెంచుట మొదలగు వ్యవసాయదారుల కుపయోగపడు విషయములు చక్కగ వర్ణింపబడినవి. ప్రదర్శనమునకు సంబంధించిన (౮) సుందరమగు పటములు ఆర్టుపేపరుపై ముద్రింపబడినవి. నేనుతారి దము. వ్యవసాయకులు పొత్తము నదివి నేర్చుకొనవలసిన విషయము లిందు చెప్పబడినవి. వెల ౦-౨-౦ మాత్రమే. తపాలఖర్చు ప్రత్యేకము. కొలదిప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. త్వరపడుడు. ఈ [illegible] అభివృద్ధి దెప్పించుకొన్న వారికి సొంతగా [illegible] తగ్గింపు ధర మా పత్రిక చందాదారులకు మాత్రమే. పుస్తకము కావలయువారు తమ చందా నెంబరు వ్రాయవలయును. అలసము చేసినచో దొరకదు.

గోలకొండపత్రికా కార్యాలయము.
మొగల్పురా
హైదరాబాదు (దక్షిణ)

ఫ్రాన్సు దేశములో ప్రాణాంతకపు భార్య

పిల్లలకు తల్లి న్యాయము

[illegible] కొట్టుట, కష్టము అనుభవించుట, భూ తద్దయును బయలు పఱచుట, ఇవి స్త్రీ పురుషుల మర్యాదలను చెప్పింపజేయుటకు సాధనములేనవి. ఇట్టివానిలో ఒక పరిశీలపు తీర్మానము ఫ్రాన్సు కోర్టులో జరిగెను. గెరార్డు అను స్త్రీ డ్రైవేజు అను ఉద్యోగి వనితుని యుండుటకు దగ్గర ౨౦ సంవత్సరముల నుండి యుండెను. వారిద్దఱకు ముగ్గురు పిల్లలు పుట్టిరి. వారిని డ్రైవేజు పెంచుకొనుచుండెను. ప్రతిదినము వారితల్లి వారిని జూచిపోవుచుండెను. కాని కొంతకాలమునకు డ్రైవేజు మరొక తన స్త్రీను నింకొక చిన్నదాని పెండ్లి చేసుకొనెను. గెరార్డుకు కోపమువచ్చి తన యుపపతిని చంపెను. కోర్టువారు విచారించిరి. జ్యూరీవారి యభిప్రాయము సారము ఆమె నిర్దోషి యని యామెను విడిచిపెట్టిరి. పిలన, ఆమెకెంతటి యపకార మయ్యెనో, ఆమెకెంతటి మనోవ్యధ కలిగెనో కదా! కొన్ని దినములకు పిల్లలను గురించి తగవు బయలుదేరెను. ప్రాతయుండుటకు కర్తవ్యము కనిపడకుటచే తనకు గావలెననెను. క్రొత్తయుండుటకు కర్తక్రొత్తగా వచ్చినతన యుప భర్త యాస్తి తనకు సంక్రమించుటచే నీసరకు మాత్రతనకే యుండెను. తుదకీస్వలం తల్లి తన పిల్లల పండుగకైన పరిపుమని న్యాయాధికారిని బతిమాలెను. న్యాయాధిపతి యంగీకరించెను. అప్పుడు ప్రాతయుండుటకు కర్తృత్వము బజారులకు వేయబడెను. క్రొత్తయుండుటకు తల్లి హృదయము కఱగి యదియు వేడ్చెను. ఏమి పిల్లలపై తనహక్కును వదలుకొనెను.

ఇట్టి నేరములు, ఇట్టి తీర్పులు, ఇట్టి తీర్మానములు ఫ్రాన్సు దేశమున బహుళమగుచున్నవి.

సోవియట్ వివాహములు

జర్మనీలో చెల్లవు.

ఒక జర్మను సిపాయి సైబీరియాలో జైలులో నున్నప్పుడొక రష్యా స్త్రీని పెండ్లియాడి విడుదలైన తన దేశమునకు భార్యతో వచ్చెను. ఒక కుమారుడు కలిగెను. పిమ్మట తనభార్యను వదలిపెట్టెను. భార్య కేసు చేసెను. కోర్టు ఇట్లు తీర్మానించెను. సోవియట్ (రష్యా) వివాహముల ప్రకారము ఇష్టముండినప్పుడు స్త్రీపురుషులు పెండ్లియాడవచ్చును, ఇష్టము లేనప్పుడొకరినొకరు వదలుకొనవచ్చునని యుండుటచే నవి సివిల్ వివాహములైనను తమ దేశములో చెల్లవని తీర్మానించెను.

అగ్గిపుల్లలు

అగ్గిపెట్టెలపై పన్ను విధించిన నాటినుండి ప్రతి సంవత్సరము ఇంగ్లీషుదీవులలో సర్కారు వారికి రాబడి యెక్కువగుచున్నది. నీనిపై ౧౯౧౬ లో ౧౦౦ పుల్లల పెట్టెలపై ౩ రూపాయలపన్ను విధించిరి. బ్రిటీషు దీవులలో ౧౯౩౬ లో ౧౧౦ వేల కోట్లపుల్లలు ఖర్చయ్యెనట. అనగా ప్రతివాడు ప్రతిదినము సగటున ౮ పుల్లలు కాల్చువాడు. ఇంగ్లీషు దేశములో సిగరెట్టు పురుషులకంటె స్త్రీలెక్కువగా సిగరెట్టు త్రాగుటవలననే. కొందఱు దినమునకు రెండు పెట్టెల పుల్లలు కాల్చుచున్నారని లెక్కపెట్టబడినది.

«కోకానకూటు కిమ్ నాయుక్తోదాస్త స్వయం,,?

ఇంగ్లాండు దేశము [illegible] సాలకన్న సారాయి ఖర్చయెక్కువ యగుచున్నది. ఇండియాతో పోల్చగా ఇంగ్లాండులో ప్రతిసంవత్సరము మనకు తెల్లవారలు పాలకుగాను సుమారు ౧౬౦ కోట్ల రూపాయలు. ఖర్చు చేయుచుండగా సారాయికి గాను ౩౦౦ కోట్ల రూపాయలు వ్యయము చేయుచున్నారు. అనగా ౩౭౦ కోట్ల సీసాలు త్రాగుచుండిరి. మఱియు ౫౦౦ సేర్లసారాయి త్రాగుదురు!

రోడ్లపై ప్రమాదములు

ఇంగ్లాండులో గతసంవత్సరము రోడ్లపై మోటారు మున్నగు బండ్ల క్రిందబడి ౫,౯ వేలమంది మరణించిరి మఱియు ౧ లక్ష ౩౪ వేలమందికి గాయములు తగిలెను. అందులో నగర రాజ్యమందు మాత్రమే ౧౩౪౫ మంది చనిరి ౪౫ వేలమందికి గాయములు తగిలెను.

ప్రకటన.

కన్నె జనగామలో పుల్లూరి హనుమయ్య కుమారుడు చంద్రయ్య అనువాడు, నన్ను బాల్య ప్రవేశము చేసి, నాతో పాటు ఆతని పేరుపై రెండు అనుభవపు గిర్నీలు కొంతవరకు లేవాదేవి దుకాణములు ఏర్పాటు చేసి కాలము జరుపుచుండెను పిమ్మట చంద్రయ్య తన తమ్ముని కలుపుకొని పుల్లూరి చంద్రయ్య, బుచ్చయ్య అనే పేరుపైన నాతో యితరులకూడా అప్పుతీసుకొని తమతమ ఇష్టానుసారం బాల్య బాహాటము చేసి తుదకు రెండు సం॥ ములలోపల వ్యాపారము వలన నష్టపడి దివాలాతీసుకొని యున్నారు. ఆ రెండు సం॥ ముల బాహాటములో కోర్టుల నుంచి తమపేర మాలు తెప్పించుకుంటూ ఇన్నూ, నేటివరకు కొంత బాకీలు చెల్లించి తగాదాలు అగుటము నుంచి బద్ నియ్యతినెంట చంద్రయ్యనా అనుమతిలేక నాపేరు తనపేరుపైన నేనుపున్న దుకాణంతో సంబంధం పెట్టి లక్ష్మణసింగ్ పుల్లూరి చంద్రయ్యలపైన అంకితములేగాని ఈ తరము లేగాని లేక తామునష్టపడినతమస్వంతదుకాణం చంద్రయ్య బుచ్చయ్య పేర బాకీలెక్క అమల్ జమా ఖర్చు గాని చేయించుకొనుచున్నాడని తెలియుటయేగాక, చంద్రయ్య బుచ్చయ్య బాకీలు వున్న వారిజ్ఞతో, లక్ష్మణసింగ్ నుకూడా, మూడవనెంబరాయిగా చేర్చుకొనవలెనని బాకీదారులకు పురికొల్పి ఫికిరితో దావా వేయించి ఇతర బాకీదారులనుకూడా పురికొల్పుచున్నట్టు తెలియుచున్నది. కావున అందరికి తెలియచేయునదేమనగా పుల్లూరి చంద్రయ్య బుచ్చయ్య దుకాణముతో లక్ష్మణసింగ్ కు ఏమిసంబంధములేదు కావున, యీ చంద్రయ్య బుచ్చయ్యల వలన మోసపడి చంద్రయ్య బుచ్చయ్యలతోటి పాటు లక్ష్మణసింగ్ ను మద్దాయిగా చేర్చుటలో ఎట్టి ఫలము యుండదు. ఇంతేకాక లక్ష్మణసింగ్ మద్దాయిగా కలుగును. బుచ్చయ్య చంద్రయ్య దుకాణము బాహాటముగా లక్ష్మణసింగ్ కు సంబంధము లేకుండా చేసినట్లు అనేక అంగీకారముల వలన తేలిపడి యున్నది. కావున ఇందుమూలముగ ప్రతి జిల్లాకు కొరకు నిజాం రాష్ట్రములో వున్న గోలకొండ, ముషీర్ దక్కను అను పత్రికలకు పంపుటయేగాక గవర్నమెంటులో వున్న ఆంధ్రపత్రికకు కూడా పంపించి ఒకప్రతి పుల్లూరి చంద్రయ్యకు కూడా పంపబడినది.

లక్ష్మణసింగ్,

జనగామ

రాష్ట్రీయ వార్తలు

పునర్వివాహము తరువాత.

(ఒక విలేఖరి)

హైదరాబాదు నుండి [illegible] బంధువర్గము [illegible] ఆదివారము రాత్రి [illegible] సోమవారము [illegible] గ్రామమునందు [illegible] రాత్రి [illegible] గంటలకు గృహ ప్రవేశ మహోత్సవము జరిగెను [illegible] చుట్టు ప్రక్కల గ్రామములు [illegible] రాత్రి [illegible] గంటలకు [illegible] పూర్తియైనది.

సూర్యాపేట.

(ఒక విలేఖరి)

ఈ గ్రామమునకు (౬) మైళ్ల దూరమునగల [illegible] గ్రామములో (౫) సంవత్సరముల [illegible] రోగములు [illegible] సూర్యాపేటయందు [illegible] మహాదేవపురం [illegible]

మహాదేవపురం

ఈ గ్రామమున [illegible] ఒకపిల్ల జన్మించెను. [illegible] పిల్లవాడు [illegible] జన్మించిన [illegible] గంటలకే [illegible]

ఉప్పల

(స్వకీయ విలేఖరి)

[illegible] హైదరాబాదు [illegible] ఖుర్దాదు [illegible] తెలియుచున్నది.

రోడ్డునిర్మాణము.

[illegible] ఖుర్దాదు శుక్రవారము [illegible] శ్రీవెంకటేశ్వరస్వామి [illegible] తెలియుచున్నది.

కొత్వాలి పటేల్లపై తేబడిన అభియోగము

పర్యవసానము.

ఇప్పుడు [illegible] కొత్వాలి పటేలు [illegible] కొత్వాలి [illegible] ఈ అభియోగము [illegible] (మున్సఫ్) [illegible] కొత్వాలి [illegible] తెలియుచున్నది.

[illegible]

శ్రీ దేశోద్ధారక ఆంధ్ర భాషానిలయము.

ఈ [illegible] ద్వితీయ వార్షికోత్సవము [illegible] శ్రీ [illegible] స్వామి [illegible] విద్యార్థి [illegible] ఆంధ్ర [illegible]

ఆంధ్ర [illegible] గౌరవము [illegible] సంస్థానాంధ్ర [illegible] భాషానిలయ [illegible] అభివృద్ధి [illegible]

(సంస్థాన [illegible])

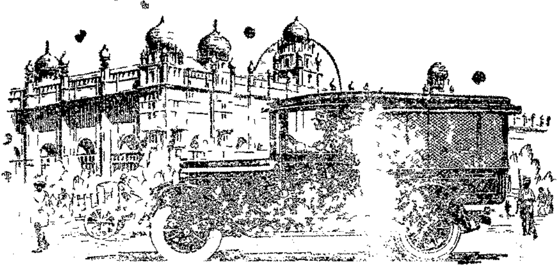
1336
5/11

ప్రభుత్వావసరములు పూర్తిజేయును.

ప్రపంచమునందన్ని సంస్థలును డాజు బ్రదర్సు కమర్షియల్ బండ్లను వపయోగించును జమైకాలోని కింగ్సుటనునందును, బొంబాయినందును, దక్షిణాఫ్రికాలోని కేపుటౌనునందును, తపాల శాఖ వారును ఆస్ట్రేలియా నందలి ఇతర ప్రభుత్వ శాఖలును, ఈ బండ్లను వాడెదరని చెప్పిన తక్కువయే.

బలమైన ఫ్రేములును, స్ప్రింగులును, బలమైన ఇతర భాగములును నుండుటచే చాల ప్రయోజనకారియని మీకే తేటపడును. అందుచేత ఇతర రకముల బండ్లకన్న డాజు బ్రదర్సు కమర్షియల్ బండ్లు చాల మేలైనవియును, తక్కువ వ్యయముగలవియు, యని చెప్పెదరు.

ఇతర వివరములు కోరువారును, ధరలు తెలుసుకొనువారును, దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలయును.

Meets Government Specifications

Hundreds of public institutions throughout the world employ Dodge Brothers Commercial Cars. The Post Offices at Kingston, Jamaica; at Bombay, India; at Capetown, South Africa; and several government departments in Australia—to mention only a few.

Deep, heavy channel frame, chrome-vanadium springs, ample body dimensions, the prodigal use of fine alloy steels and drop forgings—all tell a story of exceptional efficiency. All tell why Dodge Brothers Commercial Cars render better and more economical service than most light trucks of much larger rated capacity.

Dodge Brothers Screen Commercial Car - -

Dodge Brothers Touring Car - - -

Graham Brothers 1-Ton Chassis - - - -

Graham Brothers 1 -Ton Chassis - - - - - -

Delivered

బొంబాయి సైకలు ఏజెన్సీ

అందు మోటారు లిమిటెడ్.

౫౨, ౫౩, జేమ్సుస్ట్రీటు,
సికింద్రాబాదు (దక్కన్).

హెడ్ ఆఫీసు — మోటార్ స్టోర్సు టెలిఫోను నం. ౨౧౮.

DODGE BROTHERS COMMERCIAL CARS

REG. No. N. 45. REG. No. M. 2185

గోలకొండ పత్రిక.
ట్రూపుబజారు, హైదరాబాదు, దక్కన్.
సంవత్సరము చందా రు. ౭-౦-౦
అర్ధ సంవత్సరము ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతి ౦-౧-౮

STAMP.